

Nepodružani se dopisi ne šekeja.  
Pridržana se pisma tiskaju po 5  
četvrti svakog redaka. Oglaši od 8 redaka  
stoji 60 kć., za svaki redak  
više 5 kć., ili u sljedeću opetovanju  
za pogodbo se upravom. Novci se  
štite poštarskom naputnicom (as-  
segao postaje) na administraciju  
"Naše Sloga". Ime prezime i naz.  
bilje poštu valja točno označiti.

Komu list nedodaje na vremenu,  
zeka to jari odpravnitveni u otvo-  
renu pismo, za koje se ne plaća  
poštarnice, ako se izvana napiše:  
"Reklamacija".

# NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

"Slogom rastu male stvari, a neologa sve pokvari". Nar. Pos.

## Poziv na predplatu.

Koncem prošloga mjeseca iztekla je mnogim našim čitateljem predplata za I. tečaj t. g. Imade žalibote i takovih, koji nam duguju predplatu ne samo za prvi tečaj, već i za više prošlih tečajeva. Da nebude njim ni nam neprilika, molimo ovim jedne i druge, da učine čim prije svoju rodoljubnu dužnost. Može za ponovljenje predplate i za izplatu stare, nečinimo to iz obiesti, već iz prave i ozbiljne nužde. Naš list neima izvareduih podpore niti mogućih zaštitnika, već se oslanja jedino na svoje čestite predplatnike, koje pozivljemo ovim, da nam pomognu rodoljubno nositi težko breme.

Novce valja slati poštarskom na putnicom. Predplata stoji na godinu za imućnije for. 5, za kmeta for. 2. Na pol godine polovicu gornje cene.

Uprava "Naše Sloga".

## K uništenju izbora.

Obećasme u broju 25. da ćemo se čim prije vratiti na izvraćanje potrebnog listeča u pitanju uništenja izbora gosp. dra. Tomaz-a Vergottini-a. Radi preobilna gradiva moradosmo to do danas odložiti.

Spomenusmo tada, da se glasilo talijanske stranke bavilo za utok svojih pristaša u občini Pomjan, zbog kojeg da bijaše tobože umišten izbor. Vergottini-a. Pak što nalađeno u tom glasovitom utoku? Ništa drugo nego izvraćanje i klevetar. Pomjanski utok sastavili su koparski ujetnici, koji su doživili dne 23. i 24. febrara t. g. prigodom izbora fiducijara u Pomjanu strašan poraz. Podjele postavili su sami od ljudih, koji su niti znali, da su podpisani na tom protestu, ili od stvorova, koji su koparske gospode posve odvisni i koji su za tu gospodu radili i glasovali. U utoku stoji, da su naši svećenici i onoj občini sa propovedanicima oltara pomoći razveli i sv. vjeku puku strašili prokletstvom i poklon, te ga tako na zavjet prisili. da će glasovati za hrvatsku, proti talijanskoj stranci. Spominju nadalje kako se je preko 50 birača, koji su bili učenici Talijanom, da će za nje glasovati, dapače već i njihove listečne obitelji, kod izbora Talijanom iznenadili usled pritiska i strahovanja strane svećenika.

Tako krupnoj laži moralni su se učinjati i sami sastavljači utoka a ne spriječe njoj niti legitimacijski odbor, koji kaže, "kad bi istinit bio utok birača iz Pomjana" uplivao bi na izboru itd.

Kod izbora fiducijara u Pomjanu zaslovilo je za slavenske predloženike 271, a za talijanske 218 birača. Po zadnjem popisu imade u toj občini 6238 Slavena a 87 Talijana. Od 87 občinara, recimo, da ima pravo glasova dvadesetica, a ipak je glasoval, za talijansku listu 218 birača.

Sad se pita gdje su koparska gospoda naša u občini toliko Talijana, kako su došli do tolika broja prirženika?

Odgovor je jasan. Ona nepoštena sredstva, koja podnješu našim čestitim svećenikom, stvorila su od 87 talijanskih občinara 218 talijanskih birača. Strahovanjem, novcem i smradnjom korupcijom zaveli su toliko slavenskih birača. Pa takove prospalice imaju obraza crnit i klevetat rodoljubno i požrtvovno naše svećenstvo? Sram vas bilo!

"L'Istra" nije dakako zadovoljna sa legitimacijskim odborom, koji da je pristrano postupao i prenagle radio. U tom odboru bijaše zastupnika svih stranaka i stranica pa su ipak svu — neizuzev ni Njemečki liberalce ni talijana Bondu — odsudili postupanje talijanskih izbornih komisija u Vodnjanu i Poreču; jednoglasno zaključile, da se izbor dra. Vergottini-a uništiti mora. Tuj dakle nemogaže biti govor o pristranosti, jer bi bilo ludo tvrditi, da su Njemički liberalci sa talijanskim zastupnikom nam za ljubav za uništenje izbora glasovali.

Na prigovor, da je legitimacijski odbor naglo radio, odgovaramo, da to nipošto nestoji. Taj odbor imao je izborne spise preko tri mjeseca, pak mogao za to doba razpraviti i najzauvršniji izbor, kamo li nebi onoga, koji bijaše posve jasan i jednostavan. U ostalom veselila se nedavno i sama "L'Istra", da su prošla tri mjeseca po izboru zastupnika, te uslijed togda, da nemogaće carevinsko vjeće pozvati dra. Laganju na izpraznjeno mjesto. Tim je pokazala, da se je moglo uništiti izbor dra. Vergottini-a i u kraće doba, nego li bijaše u istinu uništiti. Medjutim loško se dade pojmiti njezinu bol i tugu zbog brze rjesitve toga izbora kad se znade, da je ona bila vična gledati svoga zastupnika kroz šest godina neovjerljivog u carevinskom vjeću sjediti. Ona se je bez drojbe nadala, da će Šijor Tomaz-a u Beču kroz više godina zastupničku stolicu topliti kao što ju je gradio i Šijor Tit. To njoj se nije sada posrečilo, pak edatle neopravdane tužbe proti rečenomu odboru, u kojem bijahu toliki njezini istomišljenici.

Ali ona negubi nade za budućnost. Naknadni izbori doći će na dnevni red, a ona predviđa il već možda snuje nove nezakonitosti i ponovna nasilja, koja će njezina stranaka počiniti. Inače se neda njezina pisarija tumačiti. Pisala je dapače, da se nuda, da će legitimacijski odbor u budućem mirnijom dušom i jasnijim sudom raditi, te da se neće doti za ruku votiti od jednoga fanatičkoga talijanjanca. Koji znade medju redci citati, biti će mu dosta jasno što nam sve "L'Istra" u nedalekoj budućnosti u izgled stavlja. Dobro, da se za to znade Bilježec tu izpovide naše protivnike upozorujemo na nju naše zastupnike u Beču i naše istomišljenike, u Istri. Opreznosti nije u ovakvom poslu nikada previše!

## Iz carevinskoga vjeća.

Beč, 7. julijs 1891

Razprava proračuna ministarstva bogoslužja i nastave počela je dne 27. junija, pak se je nastavila dne 30. junija, 2. i 3. julija, kojega danas se je takodje svršila. Trajala je dokle puna 4 dana, i velim punu, posto se je vodila po 8 ura na dan, a jednoga čak preko 10 ura; dne 30. junija naime obdržavala se je sjednica od 10. pr. p. do 5. ure posle podne, a onda od 7. do posle 10. obdržavala se je večernja sjednica. Razprava se je taj proračun u glavnom i 5 poglavljih: srednja uprava bogoslužja, visoke škole, srednje škole, industrijske škole, pučke škole sa učiteljišćem.

Kako posud tako i ovdje odskočili su se zastupnici českoga naroda, dubokom učenostju, poznavanjem odnosa i pravdostiju za sve narode monarhije. Skoro svaki njih gorivo je občenito o školama u Českoj, Moravskoj i Sleziji, u zemljama češke krune. U Českoj je njim još dobro, al i tu neimaju svega onoga, što jih ide, i tu i u Njemicu u razmjeru s njima prednosti. U Moravskoj je gore. Uz aru veliku većinu naroda češkoga, na čelu različnih šolskih vjeća su Njemiči, koji nepravedno prama Čehom postupaju. U Sleziji je najgorje. Prije se je tajilo od strane Njemačke obstoju Poljaka i Čeha, davalio imao se je druga imena (onake po prilici kojto se jih daje od strane Talijana Hrvat u Slovenskom Istru). Sad se jih već netaji. Sad jih priopćuju i šezki zemaljski odbor, sastavljen u većini od njemačkih prijevoda, koji se češkim običajima i strankama dopisuje češkim jezikom. Priznaje se jih, al ujim se neda što jih ide. Školam zatid se na germanizaciju zemlje.

Germanizacija širi se školama i u Koruškoj, u Štajerskoj, u Primorju, u južnom Tirolu. Vlada uzdržava u tih zemljama njemačke škole među nenjemackim narodom, a podupire ju u tom takodjer njemačku šulerivanju, kašto opet ovaj podupire vlada u tom smjeru. Zastupnik Robic opisuje imenito stanje školstva u južnoj Štajerskoj, navadjujući kako je neravnaravno, da je Gorici vježbaonica, zdržavana sa talijansko-slovenakim učiteljišćem, većinom njemačka, i izuzeće, da Slovenci Treća neimaju ni danas slovenske škole, čudi se, zgraže se, što je poslije dana vladini zastupnik u Čelovcu povratio djelovanje šulerivanja. Na germanizaciju u južnom Tirolu tužio se je imenito barun Ciani, a on je takodjer obavio zahtjev Talijana, kojih da je preko milijun (?!), da se u Trstu osnuje talijansko učiteljište. Trčanski zastupnik Luzzatto pak ponavlja zahtjev, da se u Trstu ustroji talijansko učiteljište, jer da se na onom u Kopru podučuje njemački, slovenski, hrvatski i talijanski, pak da se nijednoga toga jeziku čuđadi neznači, i jer je veliko pomašnjeno talijanskih učitelja. To su stare diplome naših Talijana, koje već nit pobijati netreba. Koparsku učiteljišće predstavljaju tako, kao da se svi mladići u svih onih jezicima učiti moraju. U pomašnjanje učitelja talijanskih navjezuje valjda ni sam Luzzatto, a poznato je jedne strane, da ide učitelja iz Primorja službeno na Rieku, a da u Primorje dolazi Tirolec; dočim hrvatskih učimamo neide, i malo jih od drugud u Istru dolazi. Talijani zahtijeraju i visok šećer, za se, a nedaju nit počkib Slovencem u Trstu, uslijeduju talijanske i trčanske škole i u Istri medju našim narodom, i za njima sto se na učiteljišću u Kopru podučaju hrvatski i slovenske mladiće hrvatski i slovenski. Hrjevi bi čisto talijansko kako učiteljišće tako i učiteljišće, a pri tom računaju, da bi i hrvatski i slovenski djaci na te zavode dolazili.

Ministar bogoslužja i nastave progovorio je nekoliko puta za razprave toga proračuna. Odgovarao je gdje i kako mu

izlazi svakog četvrtka našem arku.

Dopisi se novrataju uku svakog četvrtka.

Nebilježivani listovi se neprimaju. Predplata s poštarskim stojilom 5 for., na seljaku 2 for., na godinu. Razmjerno for. 2/3, i 1/2 za godine. Izvukavano više poštarske.

Na malo jedan broj 5 novčić.

Uredništvo i administracija nalazi se u Via Carintia br. 25

se činilo; a i šutio je na mnoge prigovore, među kojima je i onaj, ne jedan put učinjen, da nevrši ili da nedini vršiti zakona. Rekao je, da vlada negemantira, al da ima pravo, kašto svaki pojedinac, ustrajati pučke škole. Na zahtjev glede italijanskog učiteljišća i sveučilišća nije rekao ništa. Izjavio je pak, da je vlada određila ustrojiti kleštaru školicu u Nabrežini za djecu slovenskoga pučanstva.

Dne 2. julijs interpelovan je zast. Spinčić s drugovi radi naravljavanja njemačkoga jezika hrvatskim i slovenskim občinama od strane c. k. političkih oblasti u Istri i u obšći u Primorju.

I-toga dana interpelovali su zastupnici Bartoli i Bazzi s drugovi radi tobožne agitacije hrvatskih i slovenskih svećenika u Istri. Tu se reasumira protest pomjanskih občinara, a kakav je onaj, to dokazuju takodjer najnovije izjave pojedinih podpisanih iz podobčine pomjanske. Tu se krivi Buttagera i Steffanuttia, što su žandare pomoći pozvali. Tu se vidi, da je u zemaljski sabor unišla fakultaciona manjina, koja širi mržnju proti Talijanom. Tu se navadjuju oštećivanja i ojećenja loza. Tu se hrvati namještajni savjetnik Elluscog interpelaciju mislim, da bi "Naše Sloga" mogla i morala doneti u ciljlosti, da se popuni slika naših Talijenčića prikazana u dvih interpelacijah zast. Spinčića, po danu u sjednici 19. junija. Ta interpelacija hoće da bude neki uxtuk onim dvim, a iz same prispodobe objiju ar onom, moko se avatkuvjeriti, gdje je pravica i gdje je krivica.

Neka se stvar savježnog, strogo, bezobzirno, osvrstrano, po nepristranim ljudi-izraži, pak će se viditi gde je istina. Ne bude li se stvar tako izražila, tada bit će prilike na nju se druga avratiti.

U sjednici od subote bilo je u vjeću osobih uvršio između zastupnika antisemit- skih i ljevičarskih. Rad njih obdržavala se jo poneđeljak tajno sjednica, u kojoj su antisemiti dobili sjajou zadovoljstvu a ljevičari silnu pljusk.

Danas će se valjde svršiti razprava o proračunu ministarstva finančija, koja traje već od 3. julijsa.

## D O P I S I .

Iz Lošinja pišu nam početkom julijsa 1891. Uzprkos svim tužbama, više puta ponovljivim, i sa svim ozbiljnimi govorima čestnog zastupnika Volarica, upravljenim proti nekom činovniku ovoga kotara, na želost, nenaspravedljivo, dapaće nemože se nipošto dobiti onu podršku, koju bi imali privati od naša kotarske oblasti, kad bi ona shvatila svoju dužnost.

Nevjerojatno je koliko smo se trudili, dok smo ustrojili družtvu, da zašutimo naša gola brda, koja su se frajdjela neuverljivo nastojanjem zaštegla brižljivoga prof. Haračića, i napredovala kako malo gdje. Ali, kako dragđe tako i ovdje, divljaci, bilo za prkos, bilo za inad, bilo za druge tamne svrhe, oškodjivaju mlade stabilike, lomeći ih i paušći medju njima blago.

Mnoge su se tužbe na kotarsku oblast podigle proti tim zločinom, ali ova neće da proti njima postupa, narahodeci gosp. poglavjar vremena, da se tini malenkostmi bavi, pošto zahtjeva njegovog zdravlje, da se čeće nezvorno našom obalom.

I proti žložderu (filokseru) bilo bi posla, budući više predloga učinjeno a dočinom odboru od osoba, keju se bavi i poznaje vrlo dobro ovi novi bić našega otoka, ali si tim poglavjar nerazbij glave, koji, da zaslijepi oči bar jednom sjednicom u godini dana, nazad malo vremena, sazove članove, da rješe nekakvo neznačito pitanje, o komu se je samo poglavarstvo moglo baviti. Reč bi, da sva korist te skupštine, koju je načelnik pozvao na mig poglavara,

sastoji u tomu, da se nadje u zapisniku i jedan spis, koji se bavi i ovim važnim poslovom.

Jedan naš vriedni otačbenik, jedini koji se ozbiljno bavi o našemu napredku, i jedini koji je više toga pitanju, pri-godom ova skupštine stavi pred oči po-glavarstvu novih pitanja na motrenje, među kojima ono, da budu opravljena po-reza ona zemljista, na kojima hara žilofider. Ali g. poglavars, nadahnut od svojih neiz-bježivih savjetnika, pustiće da će ta važna pitanja spavaju, kako i mnoga druga do sada. Ima nekoliko vremena, da je našeg poglavara napala želja, da se ga na vidik iznesu. Vaj! dopisniku, koji se bavi po-listovlju o naših stvarih, ako ga se ne-pokladi. Ako se ga nepohvali u dopisniku, eto ti ga se namisljenim dopisnicu, da im se izjadikuju zašto se ga zanemaruju i njegovo se ime neistaknu na javnost, imao ili neinac on zasluga.

Koliko je on željan slave, dosta je znati, da se je nazad dana potrođio do Veloga seha, ter zamolio načelnika, da na-ređi ondašnjem dopisniku, da neizostavi nige njegovo ime u dopisniku. Koliko mu je tulo, da se ga spominje u talijanskim listovima, koliko mu je mrzko, ako je samo imenovan u naših, budući je nedavno zamolio jednog prijatelja „N a e S l o g e“, da se zauzme kod urednika, da se ga ostavi u miru.

Zaludu je, gospodine, o nepristranosti govoriti kad se ju nećuti u srdu. Jeli moguće, da kotarski poglavars bude ne-pristran kad bježi kada odugov da hrvatske „C i t a o n i c e“, a tri četertine dana pro-boravi u talijanskom „Casino“? Staki drugi poglavars u svakom gradu, gdje je stranaka i društva, polazi oba il jednog. U nas je samo iznimka, samo zato, jer se u talijanskom „Casino“ napada na Hrvate i na „C i t a o n i c u“.

Jednomu našemu građaninu, koji je član „C i t a o n i c e“, htjelo se zanikati „i l v i s t o“ na svjedoči dobra pon-ačanja, i nek je ta osoba najboljega po-našanja, najvrijednija i prava duša hrvatske; osoba, koja u crkvenih i patriotskih sve-čanostih, dobrovoljno i bezplatno, svojim divnim glasom uveličava takove sveća-nosti u našem gradu. Toga simpatičnog mladića, htjelo se je upropastiti, nješu-mu ona što ga idje, samo jer je član C i-ta-onice! I taj „v i s t o“ ovo poglavarstvo bilo bi mu zanikalo, da se mladić nebude izrazio, da mu do njega nije niti stalo. Vjera i Bog, g. poglavars, nebi se bio ovako podnio sa svojim miljenicima talijancima ovdašnjim! Nek se uvjere neka gospoda, da nisu ni ordje same prazne tikveštine i bene. Ima ljudi, koji dosuži i poznaju crne ptice, koje se predstavljaju kao ne-vino golubice, mažući se i udvorjavajući se, a kad tam, janu kopaju i upropastuju ljudi, niti krive niti dužne, naše stranke. Iz busije se na nas cilja, a talijanskim vodjama diele se sa savjeti i napućuju ih se kako se treba ponositi u raznih pitanjih; preto nego na javnost izdaju pitanja talijansko-vodje ih pretresuju, o njima se dogovaraju, i tako se spreme, da dođu sa pismenimi predlozi o stvarih, o kojih drugi članovi hrvatski, i nezadu. Gospodo, rieci su rieci, tko će biti nepristran, treba da nepristrano djeluje, a ne smo govor, ne biti zarevo kakav bezjaka. Mi imadeemo toliku materijalu, koga smo priobali našim zastupnikom na saboru i carevinskom vječu, da će oni imati o čemu se baviti, nek i viseko zaintarstvo i namjestničtvu upo-zvadu, kako se s nami ovđe postupa.

P. S. Upravo sam bio dovršio ove redke kad mi dujavši slediće slučaj, koji pokazuje još u jasnijem svjetlu nepristranost našegog poglavara. C. kr. kotarsko školsko vjeće dobito je našog, da predloži za definitivno imenovanje ravnajućega učitelja naše muže pukle škole. Ono mjesto zasjeda već 14 godina velež g. Piveciv, na talijani-ju odlučiće, da će maknuti Piveciv-a i zamjeniti ga Piperatom, o kojem bijaše već govora i u Vašem listu. Dne 21. pr. m. trčao je P porata od jednoga do drugoga člana škole, koga veća preporuči se, da ga predlože za ono mjesto i da tim počine najružniju nepravdu. Ovdje pitamo, kako je to moguće, da je doznao g. Piperat za naredbu zemaljskoga školskoga vjeća prije nego li bijaše ista poznata članovom kot. školskoga vjeća? On toga nije mogao dozнати nego li od predsjednika toga vjeća, koji je prekrio uredovnu tajnu. Radi toga pozivljemo c. kr. namjestničtvu, da povede o tom strogu i nepristranu istragu pak da vidimo gdje je pristranost a gdje ne-pristranost. I našega državnoga zastupnika g. prof. Spinčića molimo, da se osvrne na našu odwojku.



## Franina i Jurina

- Fr. Kamo taku brzo, Jure brate?  
Jur. Pus me, ako Boga značeš; svaka ura zrata vridi!  
Fr. Samo hipac, pak te prati božji bla-goslov kud pošao?  
Jur. Nek ti bude, ali čujmo vreda. Sili me goni u Filipan; od tamo su mi javili, da brao dodijem, jer da se tamo gusto vidjaju talijanske velade; još da su tamo niki sastanki, ili „komploti“, — a naša braća Ivo jedan i drugi meni su poručala, da razvidim, i da razumam puku. Dodaj k tomu, da se tamo vavik nito računa — i to u čudno doba —, a a gor toga reci, da je tamo odletila ona poznata krnjelska ptica (koja rado ide u lov kad su izbori) — tako vidiš, brajne mili, bistru oku svaki bi je zlatan.  
Fr. Kad je tako, a ti idi u sto božji bla-goslov, pa pripovidaj i na desno i na lijevo, da očuvaš puš naš od latinskeg šaranja. Ta će svrbi latinsku gospodu za miraka im „ščavunu“?  
Jur. Aj svrbi brate, ali dok latinu „ščavunu“ dade uze u ruke; a posli „crkni“ „brek ščavunski“. A sad na posal, da si očuvaju krvnu braću . . .  
Fr. Od latinskog jarma.  
\* \* \*  
Fr. Nauči me, kume dragi, kako bi se naši ljudi luhko oslobođili od zlatara-ljvara?  
Jur. A vrlo luhko, kume lipi; ženo oju i hćeri neka nose manje zlata — a kuća neka bude slobodna od doga.  
\* \* \*  
Fr. Biš mi zna povidat, ča je s Grgo-tinom, ki nam se je nametnula za deputata u Beču, kako da ga je to-bože naš puk iz Istrije u Beč posla?  
Jur. A zašto me to pitas?  
Fr. A lipi pobratim moj, pitam te to a toga razloga, da morem sljoma oči otvarat jer Talijani iz Vodnjana su počeli šarat i puk varat, pa nebi htia da kega na udico ulave . . .  
Jur. Ča dakle talijanskoj opaćini nebude nikad više kraja? — A sad slušaj kako stvar stoji: u Beču su uvidili, da naši talijanski gazi drzovito zakon i pravici, pa su tamo odlučiće poslati doma Grgotinu, jer naš pak njegove izabru za deputata. Ali Grgotin i u nije htio da aluša, da puksnemira osudu njegova, pa je kako „babu“ pobiga doma u avio porečko gnijzdo.  
Fr. Dakle to je ta „velikodušna“ rimun-acija?  
Jur. A ča drugo? Kako taj se je ušulja na tuđe mjesto, a kako taj je i po-biga.  
Fr. Hvala ti Jurino, a sad ču to povidat svim našim kmetom, pa ču im pri-poručit, da se čuvaju talijanskog smrada. S Bogom!  
\* \* \*  
Fr. Si čuja kako popivaju naši na Po-reččini?  
Jur. Vero nehodin tamo, zač se bojim onoga amrađa kako i djava.  
Fr. Tako čuј me:  
    Gave kanta  
    Gave ūbića  
    Tati facevi  
    Kvel ke volevi  
    Ma šjor Tomazo  
    Kon lungo nažo  
    Da Viena že tornž.  
Jur. Ala vero ju valja stavit va muziku.  
Fr. Pusti ča, za to će skrb' „babu“ Marko.

## Različite vesti.

Župnikom na Rici imenovan je — kako nam od tamo javljaju — preć. gosp. K a j e t a n B e d i n i, ravnatelj sjemenjstva Šenju. Uz župički naslov dobio je g. Bedini i naslov prepošta, arhidiakona rieč-koga kaptola i opata sv. Jakova. Neznam kako će riečki Hrvati pozdraviti ovo ime-

novanje i da li će novoimenovan g. župnik slediti stopu svoga predlažnika, nezaboravnoga Fiamina.

Kanonikom riečkoga kaptola imenovan je vjeroučitelj na Rici g. Josip Casio. Promjene u krčkoj biskupiji. Veleč-gosp. pop Blaž Saldatić duh. pomoćnik Rabu pošao je kada upravitelj u Čunski na Lošinju. Ispravljena župa i dekanija u Brčku povjeren je veleč. g. popu Petru Vohariću dosadašnjemu upravitelju u bašćanskoj Dragi; veleč. g. popu Ante Žic, duh. pomoćnik u Primorju (Nova Baška) imenovan je upraviteljem župe u bašćanskoj Dragi. Eto samih upravitelja a nijednoga župnika. Strpljivo čekamo kad ćemo moći javiti koje župničke imenovanje u krčkoj i porečko-pulskoj biskupiji.

Na uspomenu dne Ivana Bleiveisa vitezu Trsteniškoga postavili će „Pisateljsko društvo u Ljubljani“ dne 12. t. m. s p o m e n u p o l o ċ u na kuću broj 12 u Ljubljani, u kojoj je preminuo god. 1881 nezaboravni prvak naša slovenske bratje.

Tom prilikom priređuje rečeno društvo narodnu svecanost, sastoeću iz tri diela t. j. 1) otkriće spomenoploča u 12 sati, 2.) u 2 sati banket u čitaonici i 3.) koncert u čitaončkom vrtu u 8 sati na večer.

U duhu pridružiti ćemo se toj svecanosti na čest i uspomenu relikvoga pokojnikra.

Izložbe izbornih listina. Iz Pomorske javljaju nam, da su u tamošnjem občinskom vredu izložena izborne listine za predstojeće občinske izbore. Radi toga upozornjamo sve naše prijatelje i pravke u ovoj razređenoj občini, da se na vrijeće uvjere kako su to listine sastavljene i da proti mogućim nezakonitostim na dobu reklamiraju. Kad se znade tko je te listine sastavlja, to će se moći lako zaključiti, da nisu uzorne, već tako sastavljene, da se našu narodnu stranku prikrati u onu talijansko-sarenjaku podupre. Na djelo dakle rodoljubi dokle je vrijeće, jer naši narodni protivnici nespravaju.

Interpelacije istarskih zastupnika na carevinskom vječu. U članku „I z care-vinsko g vjeća“ spominje naši do-pisnik iminogred dve interpelacije podne-đene od istarskih zastupnika u sjednici od dne 2. t. m. Prva interpelacija podnije-njača protiv gosp. prof. Spinčića na visoku vladu proti naredbi c. kr. namjestnič-ničtvu u Trstu u pogledu dopisivanja političkih oblasti Pritvora sa občinama i pojedincima. Druga su podnijeli talijanski zastupnici gg. Rizzi i Bartoli isto na visoku vladu, kojima pitači istu, da li njoj je po-znato kako slaveniški svećenici protuzakonito agitiraju i da li kani o tom poveati iztragu. Gospoda interpelanti oslanjanju se na glasoviti protest talijanaca i šarenjaka iz občine Pomjan, koji je od početka pak do kraja sama laž il kleveta.

Mi ćemo donestti obje interpelacije, ter svoju reči o jednoj i drugoj.

Iz Gorice piše nam prijatelj 1. t. m. Bojinc se, da će ova kratka vrest doći prekasno za jutrašnji broj!. Ipak ju šaljem na sreću jer znudem, da će ju Vaši čita-tejlji čestitati.

Bogoslovi četvrtne godine položi-đu danas 1. julija zadnje avio izpise. Sutra na večer počinju duhovne rježbe ovđje u Gorici. Bogoslovi bogoslovi trčansko-biskupije odputovat će po duhovnih vježbah u Trst i primit će onđje više redove. Za svećenike bit će redjena gospoda: Franjo Kemr, Franjo Kramberger, Milan Snaselj, Josip Tončić i Vrabec Ivan, i to prih-dajući buduće tjedna.

Buduć da nemogu gospoda: Juraj Maraspin, Karlo Mečchia i Hugo Mioni radi mlađnosti primiti za sada nijednog višeg reda, biti će s gosp. Ivanom Janos-ševičem, koji je bio redjen lanjske godine, poslanu do dušobričničtev Šest dobri-

putem. —

Nekoliko dana kasnije zaviknuo neki naš radnik u Poreču blizu mora oper-tovno: viva! viva! Mjesta policija čula ga je i zadržavaju glasovali. Na to okrene naš vlasnik batinu, ter zaviknuo jedan put: živo! al ga za to vrijeće policija odmah zatržala. Odatle ali, da je u Poreču i na Porečini g. kapetana zabranjeno takovo klicanje.

oderili su lijepe naši težaci ovako: Da-nas zatržite ne 48 ura nego makar 48 godina, mi ćemo ipak klicati, da nam živio naš dobri

pravredni cesar! Gospoda oružniči-videti, da se težaci nedaju prestražiti ostaviti ih na miru i podjose svojim putem. —

Za krčko biskupiju bili su već redjeni g. Tomi France i g. Josip Bennasi a bidi će još redjen g. Josip Somer. Dakle u svenju trojica.

Za krčko biskupiju svršata samo jedan i to g. Bartul Gršković, a kada će biti redjen ovaj, Bog si ga znaće.

Iz rovinjskoga seta javlja nam starac kmet kako se on sjeća da se je u njihovoj plovnjici čitala av. misa u slavenskom ili glagoljiskom jeziku. Zadnji svećenik glagoljaš, da je bio Louić. U toj plovnjici da imade još i sada glagoljskih spisa“) a u liturgiji rabi se još i danas ponosno hravatski jezik, dočim se jo u novije vremena mnogo toga ukinulo te nadomjestilo latinski ili talijanskim jezikom. Medju nama nalazi se još starac Ivan Petek, koji je glagoljaku sv. misu odgovarao.

Sv. evandjelje, epistola, pjesme na Božić, na Uskrs, Duhovo i u adventu pje-vaju se hrvatski a ostalo je latinski ili talijanski.

Cestiti starac tudi nam se što se malo po malo ukida hrvatski jezik u crkvi, koju polaze jedino svi Hrvati, ter pitu nebi li to sime moglo na put stati. Osim mu odgovaramo, da to ovisi ponajviše od na-moga puka, koji bi se morao protiviti svim dopušćenim sredstvima ukidanju naše narodne svecanje, podijeljene nam i potvr-djene od više vlastskih papa i priznane od sada slavno vladajućeg sv. oca Lava XIII.

Iz Lovrana javlja nam prijatelj, da se je tamo ljetinu leipo prikazala. Tresanja, da je bilo kako mala kada, a kruška ja-buka, šljiva itd. da nemože više. Žito ide leipo kano i razne vrste sočiva. Vinova loza oterećena je krasnim grozdovima, a da nije na mnogih viših mjestima traže se zime poginulo, bilo bi grozđa, očuvali ga Bog, upravo ubilo.

Isto se hvale i susjedi Mošćeničani, Bersečani i Veprinčani. Neka Strevišći očuva one strane od suše, tuče, boli i žar-enjaka, bisti će blagoslova božjega, komu se onaj festiti narod unapred veseli.

Iz Voloskoga piše nam prijatelj, da je bio ovih dana u Opatiji, to projektio i dičnu „Z o r u“, u kojoj je sve razbacano i poremećeno, jer se gradi i dogradjuje. Njezin je vredna uprava odlučila da se sa-sađnja prostorija — prem inace prostrane i krasne — još većma razriže, a to se sada izvršava. Novi trošak proračunat je na 8000 for. avakato leipo svota ako se uvaži, da taj novac ulazu ljudi ne baš ho-gati. Radi toga čestitamo srdično sl. upravi i vredniju članovom, koji će oti imati krasne prostorije, koje će služiti njim i hrvatskomu rodu na čest i korist.

Grom ubio trojček. Iz Oprtaljčine javljaju nam, da je dne 28 pr. mj. u grom ubio tri osobe četvrtu ranio. Bog nas očuvav ovakvih nesreća!

Morski pas nedaleko Opatije. Od tamo javljaju nam, da je dje 19 ovih dana opazio ka-petan parobroda „Abbazia“ nedaleko naše krasne Opatije morskoga psa od 5—6 metara duljine. Pozor dakle, da koga te morsko strašilo ne zakrati!

Iz Porečke piše nam prijatelj 4. t. m. Dne 2. t. m. okopavaju nekoj težaci u cestu medju Bederom i Sv. Lovrečku kurzu ili turčinu. Veceli kako bijahu uskliknuli bi: živo! naš cesar Franjo i P. I! Na te usklike dotrčali od nekaj oružnici, ter htjeli zabraniti težakom sil-čuklikom; na težaci nedadošo strahu na sreću opetovao dapače i pred oružnicu i usklik. Kad njim se na to zagrijave oružnici, da će ih odvesti u Poreč, te svakog kazniti sa zatržom od 48 sati, jer da je g. kapetana zabranjeno takovo klicanje.

oderili su lijepe naši težaci ovako: Da-nas zatržite ne 48 ura nego makar 48 godina, mi ćemo ipak klicati, da nam živio naš dobri pravredni cesar! Gospoda oružniči-videti, da se težaci nedaju prestražiti ostaviti ih na miru i podjose svojim putem. —

U slavnom Poreču imadu talijanski trgovci tiskana imena svih onih seljaka koji su za zadnjih izbora glasovali na hravatskom stranku. Kad dođe takav seljaci trgovac, da kapi štograd na poček, pre-gleda ovaj svoju listu i nadje li u ojli imine dotičnoga seljaka, tad ga napravi protjerja. Govori se, da su doobili trgo-vim tih seljaka od občinskoga glav-štava, pa ako je tomu tako, to je ono poglavarsko zlorabilo urednu vlast.

\* \* \* I mi smo primili od tamo od prijatelj-ruko jedan glagoljski nadpis. Op. ured.

Kad Talijani, krajeli i šarenjaci poteli su ju agitirati za buduće zaklade izbore za carevinsko vijeće. Ti junaci idu od sebe do sebe, od mjesto do mjesto nekakvom kartom, u koju popisuju ili podričuju imena svih snih, koji nijem običaju, čo za njih glasovati. Upozoravaju na našu silepciju naše redoljubje i pravke i Poreččani, neka čuvaju od tih varalica uk i nek mi predodgo kako ti kriš li podi ni nikoga neveću, ter da će moći avatko glasovati kako ga bude volja usprkos svim krizama i podpisom. Tako su Talijani i stupali u občini Pomurje, pak se kasnije glasovitom protestu pozivali na 50 poduzetnik občinara, koji da su ih izdali i glasevali za našu narodnu stranku.

Biti će tomu mjesec dana, da je zašto po noći seljak Mate Pahor iz Jasenovice negdje pod vedićem nebom u Početu. Zanjutili ga porečka fakultad, dignula ga ter ga brzo odnesla naprav kraj vojne mule namjerom, da ga baciti u more. Bi g i arđa, da je to hajdučko djelo na mrežu opazio jedan finansijski strazbar, te približiv se onim razbojnikom, oslobodio stomaša od gotove smrti.

Eto, takovim sjajnim djeli može se ponositi jedino glavni grad Istre: la gentile e nobile città di Parenzana.

Iz Rieke piše nam prijatelj 30. juna 1891. Više od mjesec dana prije dolaska Nj. Vel. Veličanstva višas je naš slavni magistr i zastupstvo kako imadu pripraviti doček visokomu goštu, te pozvali u tu svetu ravnateljstva raznih državštava, da se degovore o dočeku, razsveti, bakijadi itd. Šta su društva bila pozvana samo hrvatska čitaonica bila je izključena. Šarenjačka gospoda nedostaje, se doći u pogovor s Hrvatima, jer tu po njihovom misljenju na Rieci nema.

To gospode bijaće nakon i želja, da će čitaonici razsred i da zatvore provere i skod (balkon), da mogu kada dodje vlasti reći: Vidiš svjetla, kruno kako su ti Hrvati lojalni.

Sarenjački se kruto prevarile, počamši od onih u magistratkoj upravi do najvećeg plaćenoga fakulta, koji neprestano u svojem hrvatskom jeziku priopćeva sva-

ku, da on nije Hrvat. Kruto se prevarile, jer je čitaonica priredila tako ukusan način na svomu vlastitom skodu, da su ovi svi ostali zadržani. Na najlepšem mjestu grada jest čitaonica, to je trebalo nezastati u razsveti i okitu za ma kojim dražtvom, kako ne zastaju u ničemu.

Na 23 velike masničte ljudi i korporacija illo je u jutro rane na doček Nj. Vel. do kolodvora, a mzdovac je stajala poredana od kolodvora do slavoluka i do guvernerske palate, kojoj je imao sta locati kralj. Med mzdovom bila su poređana djeca i profesori magjarskih škola i barjakom; i naša gimnazija je imala na poređana svoje djake i profesore, da tako bez barjaka, jer se to njima dopuniše nemoće.

Na 6. sati 52 časa došao je carski vlast na kolodvor, gdje su ga dočekali ministri, ban, guverner i drugi dostojanstveni; često se jo je daleka pozdrave Nj. Vel. i u tih jezicima.

Sa kolodvora major je pokazao čelnik u kojiji, "za njegu guverner, te vlasti" je doček kraljeva kočija, kojoj je sjeća naš obljuženi kralj. Sa objuhom Brana Brajca (Cormis Deak) pozdravljeno je putanstvo svog vlastara u trije jezicima: "živio" je gromko nadvladao šarenjačke pozdrave.

Izpod vrta kapucinskog samostana bio je napravljen veličanstven slavoluk, te kod njega na sjevernom uglu bila je postignuta tribuna, za kraljevo gospodstvo. Taj stade kraljevska kočija, skotiv iz nje kralj primi kruh cricca i pozdrav mladu posodične barunice Letis. Njeg. Vel. zatrudilo se na pozdravu i počeo se opti u kočiju. Odstale pa sve do palace gromki je živio nadvladao tadije ukljike. Svi su zarenjaci zaščudjeni jedan dragoga, gledali i pitali se što kako i zašto "e ciga" živio! — dove že i nostri? Ali ti uživoji "nostri" nem. imali vježbe od davnina; prouši jo skoro deset godina, da se fakinada ni platila za takve zasluge. Slavni načelnik i plementni guverner probedili su kao krpe jer prevareni u nadu, da će pokazati Rieku i okolicu poseve pušnjarevu; pak eto pački glas iz grada i okoline sa svojim "živio" nadkrilje šarenjački "viva" i "eljeno".

Nedemo tim reći, da je većina riečkoga pučanstva prijazna Hrvatom, osobito pod nadahnjimi okolnostima. Mi same konstituiramo čine, iz kojih mora slediti, da grad na hrvatsku zemlju, obkoljen

Hrvati se svih strana, nemaju imati interes da proti Hrvatima radi, da pate, te je istino a moglo bi biti i pogibeljao za obje strane.

Na 9. uro počelo su audiencije, a trajale su do podne. Med drugimi školskim učiteljima bili su izvraća programi primljeni i profesori hrvatske gimnazije.

Naseljenci i svećenstvo bivše riečke županije bilo je primljeno te sva druga korporacija iz Rieke itd.

O podne kralj opet se pokarao u kojiji te svojom pratio velikaču išao je najprije u pohode nadvojvodji Jesipu, koji na Star u atenuje, pak vraćajući se kroz Rovinj, za potic u Detu, projekto je predanu zaključenu čitaonici, na kojoj je lepriala velika trobojica. Tuji vojnička glasba iz čitaonice zasvirala carevku, burni život orio se sa svih strana, a gospodje saskoda posipale su cvjetom kojim Nj. Vel. i živio klici pozdravljale ga. Šarenjači ostali su poraženi i načelnik, ako nije pa u nevesti, mora se pripisati njegovoj životnoj konstituciji.

Povud kralj je kralj prolario, kano u kazalište, u razne tvornice itd., stvara je "živio" nadkrilje šarenjačku viku i zato su šarenjaci prečeli bacati svu kritiju na profesore hrvatske-gimnazije, da se oni toboli sili i djake, da višu po gradu živio!

Mi dobro poznamo imanju položaj onih profesora i znamo, da oni toga nebi učinili na Rieci, ali dobro poznamo takodjerači sud uže mladice, koju nije treba učiniti, da pozdravi svog kralja kada se prigoda pruži u svojem jeziku. Počeli su opet kupiti ostanci svojih iz Čehovih; počeli preti i groziti dakske i mlatiti ako bi gdje ti junaci našli osamljenog popa iz okolice ili koga djedaka iz gimnazije. Poviest je dasad mogla zabilježiti dosta tih junackih čina naše fakultete, a sada, da ih podupri u toj junackoj zadici, raznesele su riečke novine krapnju lazi, da su na Sušaku naši pobalci madjarske trobojnica, a tim su razdraživali svetu, da napada na osamljene Hrvate. Toga prvi dan nisu činili, jer je bilo u gradu silajdi iz okolice, a kojimi bi bilo riečkim fakultu mučno bojiti. U večer je bila razsveta prekrasna, da Rieka a još i veći gradovi takvoga što vidili nisu. Naša čitaonica nije zaostala za nijednom izvanredno razsvetljenoj sigradom i takva je imala još prigodu pozdraviti svoga kralja, da živio klici sa životom. To je valjda oštiro dirnulo u istarsku kliku, koja ovđe šarenjačtvom vlada, te se potelo ozbiljje raditi, da se istog apriliči proti Hrvatov. Drugi dan na 24. pohodjao je kralj obrtničko zavode, englesko brodogradnju, kasino, te društvo "Società filarmónica", koje nemari za Madjaricu jer nije izvieslo niti znaka madjarske zastave, nego jedino riečku.

U veder na 8 sati je bio očekaz Nj. Vel. Na hiljadu naroda sakupilo se oko Adamićevog mula po svoj obali sa objaj stranah luke. Ukreao se kralj u barku, iz nje na svoju jahtu "Miramar" vadsa pratijen sa živio, viva i eljen!

Pred Riekom na rati bilo je englesko brodogradjevo te pozdravilo našeg vlastara gravanjem topova; tada se jahta odputi i prodje ušes deset parobroda "kreativnih ljudi", koji su došli, da opet na mora kralja po zdrave. Parobrodi su bili razsvetljeni sa henguličkom vatrom, a glazbom, život i živio klici pozdravili su kralja.

Riečka stampa i tričanske novine nisu nijedne spomenule, da se jedan jedini put živio čuo. Po podne prije odlaska kralja fakultacija je ozbiljno snovala kako da navali na čitanicom. Dosažao za to ravnateljstvo i predejdački baran Vranicanu, te ovaj osmaks otisao k načelniku i na njega bacio svu odgovornost ako ne uzme stroge mјere, da prepreči zamjeravanje divljih napadaj.

Načelnik, bacajući krvaju na hrvatsku gimnaziju, proti volji bio je uslovio poduzeti shodne mјere, da se zo nedegadi. Hrvatska trobojica je lepršala na čitaonici dok je kralj stao na riečkom zemljiju; onda su se spravili na 8 sati, a ne prije, kako su lažni dopisnici javili.

Drugi put će vam javiti neke dogodje na boravku i odlaska prejusnoga kralja.

1. Baba je pregorješila. Porečka lažica, poslio skoro dvomesecne lutnje, značeći da nemaju više svoje opataljske i buješke miljeance iz surada izbaviti, spomenute u br. 49. sublažnje čine a Opatija i Beograd, ter po staroj navabi debelo laže, izvršila i prevrata čitanicu, pripisuje krvaju svećenikom kraljevih najpoglđujim imenima. "L'Istria" je valjda za sada mislila, da su oni ingredi same, "trice i posušice", ili nije htjela onih čina spomenuti, da tako spasi čest opataljskoj i buješkoj fašinističkoj mora slediti, da se činom daje veliku znamenitost u viših kružnjivih.

vidjeć gdje državno odjetočiću čine odstrim okom promatra, te da će u kratko vježani miljeni sjetiti na okučenčki klubati a Rovinju, nastoji krvaju pričuti svećenikom, koji da ne uboži svojim poznavanjem svjetlom izazivali, misleć, da će i u Rovinju konačno za sveću prikrati. Bolje bi bila učinila "L'Istria", da je i sada mukom mimošla gorispomeante čine, jer bi bila mogla barem laglo zaistiti određe, što su čo ju bez drobje treći rovinjski sud nad opataljkima i buješkim junacima.

"L'Istria" piše, da bijaju svećenici u Opatiji, kamo da su došli, da izvrije (1) samo izvršiši a u svojoj besplatnosti mimošla začlanjavanje. Gdje ti je ostalo, draga "bobo", ono kameanje, smrđ, grude zemlje, što su bacali trojni šticitici? Možda u peru — zar ne babo! Zaaj nadalje „bat o“, da su došli aretacici B. i S. samo u poziv c. kr. eva u Buje, a ne po drugom poslu, i sastin tim bili su u pogibolj životu; zaaj nadalje, da se pri ulazu u sudbenu zgradu nije počinila svećeniku S. nikakva demonstracija, niti su ga c. kr. žandari pratili, jer neobičaško skoro žive duće na ulici, nu u vremenu ispitivanja svećenika S. sakupilo se pred sudom silno manjčivo, taj tulilo i pripremilo evakuatorne ameće, da ga tim pri izlazu počasti. Odgovori nam deder, tko je izazivao, tko je mnojčivo sakupio? Si tacuisse... Piše želje, da je svećenik B. obavio isto c. kr. žandare o svom dolasku u Buje, pa da je time unudio neobratljivo (1) pučanstvo buješko, ter da je bacio avjetinu nekoliko novčića, da je napokon pobegao u c. kr. oružnički stan, da je onđe smotku pušio, držao prekrivenje ruke, da je neko unredio na avjetinu upravo, nu da nezna koje, i tim da je učinio u sebi vapnjući grib, da je svjetlina izazivao; bivali onda načelnika, bez čijeg andjelovanja da bi bilo onaj dan do ozbiljnijih neurednosti došlo. Koliko prefriganosti, koliko laži u tih ciećih! Al daje o tome drugi put.

toga pozderava sve naokolo voće, pod njim seće nikakva trava rasti, a ruda međa opet u zemlju prodirati, pa zrak do sje dopirati, a posder sam će se na suncu svratići i onda zemlju grijati. Napokon ima u posderu i gnjulju strah, koje će ruda ispirati i korenju podavati.

Dakle a posderom pod lan i konoplje ili u voćnjak!

(Sljediti će).

### Lutrijski brojevi

Dan 4. jula.

Beč	18	21	41	4	60
Građa	1	16	2	76	23
Temešvar	62	23	3	47	19
Innsbruck	56	37	57	3	46
Brno	75	74	37	80	58

Dan 8. jula.

### Listnica uređničtva.

Gosp. V. R. Hvala na priposlanom, probaćen čime da nam prostor dopasti ovo i dosadašnje; da ste nam rđavate!

I danas molimo gg. dopisnike, da nam ne zapognje te netreće strojne komisije. Radi probilna gradiva nemojemo svrha na jednom probilći, na ste što je iole važnoga, doći će na svetlo bojje.

### Listnica uprave.

Gosp. M. S. u T. for. 4 podigli smo: orak: za II. tečaj 1888. for. 1, za god. 1889. for. 2 i za II. tečaj 1890. for. 1; duguje nam dakle za II. tečaj 1890. for. 1, za god. 1891. for. 2, ukupno for. 3. Prijateljski odziv!

### Javna zahvala.

Podpisana zahvaljje se ovim veličanstvenom gospodinu Ivanu p. Manolinu, posjedniku u Početu, te bivšemu ljekarniku u Voloskom, Lošinju itd. što njoj je izličio ruku u 33 dana premda su njeg liječnici u Tratu izjavili, da njoj se neće ruka godine i godine izličiti.

Svečinski nagradio toga mogu plenitnoga dobrovrtora, koji me je eto već po drugi put težke pogibelji izbavio.

U Početu, početkom jula 1891.

Katarina Ritoša.

### Zahvala.

Svim prijateljima i rodbini, koji se mene sjetište prigodom mojeg imenovanja za nadvećenika Osorskog, ovim se najiskrenije zahvaljujem, želeći, da i njima Svetišnji podliči ono, što meni zaželisite, to jest dug život i spas duše.

Orlec, 2. srpnja 1891.

Matej Zahija.

### Objava

Ova pučka učionja završuje školsku godinu 15. tek. jula sa službenim bojzem, pjevanjem i dielenjem nagrada marljivim učenicom, koji su navrili 12 god. — Dani za opisivanje i prijamni izpit opredjeljeni su 30. i 31. agusta, a svetčano otvorenje 1. septembra t. g.

### Ravnateljstvo pučke muzike učione.

U Kastvu, 6. jula 1891.

N. Butković, nadučitelj.

### „Slovanski Svet“

ki izbjaha u Trstu po drakrat na mesec na 16 velikih strane, raspravlja narodno-politička i kulturna vprašanja Slovanov, posebno avstro-ugarskih Slovanov. Sedaj piše tudi o cerkvenih obredih, — in pride konsila na vrsto cirilo-metodijska cerkev i med Hrvati in Slovenci. Slovenskom so še posebe posvećeno te razprave.

„Slovanski Svet“ stoji 1. gld. za četr leta, 4. gld. za celo lato. Naročoina se poljubi izdajatelju u Trst. — 2-3

Fran Podgoršnik,  
izdajatelj „Slovenskog Svet“ u Trstu

### Nova tvornica

### SUMEĆIH VODA

A. Fonda i P. Acquaroli

u ulici "Scuola Nuova" br. 18 (Sv. Jakov na brdu) u Trstu, moja učilišna učopostnicija stroyera te radi častog i obilnog gradiva Sifone, propisanih ministarskim naredbom, koja će stupiti u kriješt postava jušja t. g. pružiti adabne zaštite i zaštite proizvode: odabranje "Fassette" i "Sifone" ne samo posve zdrave, već i vrlo jestive.

Barutica prima putem Zgornjica iravno tvornica ili gg.:  
Carlo Guarini, ulica S. Sebastiano broj 314. — Drogarija Arturo Fazzini, Cervia Gladio br. 22. — Drogarija Antonia Ursich-a, Barriera vecchia br. 14. — Trogovac Fr. Marovich, ulica: Lazzaretto vecchio.  
9-21



Gospodarsko-šumarska		Medjunarodna izložba slika i umjetnina. — Izložbena lutrija za 1001 sredstkom.	
Poљodjelstvo, vinogradarstvo, pivaračarstvo i ro- čarstvo.	Gospodarstvo	Električna	Šumarstvo
Cvijeće i sočivo. Pčelarstvo.	Otvorene Zaključak	15	Gospodarski obrt. Gospodarska tehnika i građi- teljstvo.
Sviljarstvo. Ribarstvo.	Domaći obrt	razsvjetla.	Učesna sredstva i literatura gospodarstva i šumarstva.
			Stočarstvo

Glavni sredstak u vrijednosti 10.000 franaka. — Srećka 50 n.

## Candeo-ve škropionice

proti mildewu (porospori) od mnogo straca kuh najbolje pripoznate, dobivaju se jedino kod

## Živica i druga u Trstu

ulica Zonta br. 5

po lanjskoj niskoj cieni. — Taj se dobije također izvrste sumporac za traje i svakovrane stijene za poljodjelstvo: mlinicu i čistilnicu žita; tiskalnicu za grozdje i drope; uljnice za grozdje, sisajku itd.

Spomenuta tvrdka preporuča se čitateljem za obilne narudbe.

9-

## Dr. Oskar pl. Fischer

lečenik-kirurg-operater. 12-20

Ambulatorij za izravnavanje kosti i za traže živica i mišica i sredstva tjelevožbe. Prima bolestnika danomice od 2-3 1/4 sati po podno izuzam nedelje i blagdana.

Piazza Legna br. 10, II. kat.

Radionica čimla (Tappezziere)

## G. ANTONA BUJASIC-A

ulica Muda Vecchia br. 3 u Trstu

Salje prosti o! carine u omotih po štavoj državi pokušaju, suste, dvane (naslonjace), dršmace (vanjsku) uz cene, koje izključuju svaku konkurenco. Uzorki, nacrte i tvar islaže na sahjetje budava. — Sve vrlo krasno i čvrsto. — Naručbe održavaju se odmah

12-24

## Kršćansko-narodno tvorničko skladište

sraknerstvo brnškog suknja

učitivo propušte podpisani u proljetnu i za ljetnu sezonu:

3 m. svjetlog suknja za odjelo	3-90	4-25
3 m. crnog	4-25	4-50
3 m. svjetlog finijeg suknja za odjelo	5-00	5-50
3 m. černog	5-00	5-50
3 m. svjetlog suknja	6-25	7-00
3 m. crnog finijeg kesna	7-00	8-00
3 m. Pike suknji kostimog	7-25	8-50
3 m. Kamgarina svjetlog ili crnog za odjelo	10-00	12-00
3 m. Kamgarina crnog	12-00	16-00
2-20 kostimog suknja za kabarenice za odjelo	7-00	11-00

Osobito preporučam, Peršvin, Donking, Atlas Kamgarina, Rype, Ratzimir — za časno stvencenje, c. k. činovničtu suknje za propisane uniforme. Isto tako za veterane, vatrogase, sokolaše — i razne druge podstave, bilo pamučne vunene bilo, kao Gloth itd. Tko želi kupiti jestinog i trajnog vunenog sukna neka se obrati na brnškog suknja skladište

5-13

Em. Höger

u Prostoru (Prossnitz) u Moravskej. Uzorki žalje budava Naručenu robu žaljeni na zahjetje franko ili s po-zemom.

## Sve strojeve za gospodarstvo i vinogradarstvo!

Plugove, brane, valjke, strojeve za sijanje, za obraćanje sena, konjske grablje, tiskalnice za seno, mlini, tiskalnice, strojeve za vucutinu lokomobile, triere, mlinove za čišćenje žita, strojeve za trebljenje kuruze, Häcksevel strojeve za rezanje krme, mlinove za drobnu melju, strojeve za rezanje repe, mlinove za voće, tiskalnice za voće, strojeve za tiskanje grozdja i vinske tiskalnice tiskalnice za masline, strojeve proti perenosori, strojeve za lupljenje voća, spreme za sušenje voća i povrtja, vinske sisaljke, spreme za konobu, sisajke za vodu, okrugle pile, decimalne tezulje, tezulje za blago, separatore za mleko, dizaljke za posudje, vrtalje strojeve, samostalno djelujuće tiskalnice krme, praće strojeve, strojeve za čišćenje lana itd.

Sve izvrstno izvedeno. — Jamstvo, ugodični uvjeti za plaćanje, doba pokusa!

Skladišće gospodarskih i vinogradarskih strojeva

Ig. Heller, Beč

II. Praterstrasse br. 78.

Bogato ilustrirane, od 144 stranica, cienike u najtematom, talijanskem i slavenskom jeziku žalje se na zahjetje budava i franko. Solidna zastupstva ustrajati će se postup.

Izdavatelj i odgovorni urednik M. Mandić.

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20

12-20